

SON DÖNEMDE KATMA DEĞER VERGİSİ MEVZUATINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

**NIHAT UZUNOĞLU
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR**

7103 SAYILI KANUNLA YAPILAN DÜZENLEMELER

Organize Sanayi Bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin altyapı yatırımlarına KDV istisnası getirilmiştir:

7103 sayılı Kanunla KDV Kanunu'nun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen (j) bendi ile

“Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme tesisleri ile yol yapımına ve küçük sanayi sitelerindeki işyerlerinin inşasına ilişkin, bunlara veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları,”

KDV'den istisna edilmiştir.

Düzenleme, kanunun yayımını izleyen aybaşında yani **1 Nisan 2018** tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

7103 SAYILI KANUNLA YAPILAN DÜZENLEMELER

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemlerine KDV istisnası getirilmiştir:

7103 sayılı Kanunla KDV Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında yapılan düzenleme ile

“Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemleri”

KDV’den istisna edilmiştir.

Düzenleme, kanunun yayımını izleyen ikinci aybaşımda yani **1 Mayıs 2018** tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

7103 SAYILI KANUNLA YAPILAN DÜZENLEMELER

İmalat sanayi ile Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılacak yeni makina ve teçhizat alımlarına geçici KDV istisnası getirilmiştir:

7103 sayılı Kanunla KDV Kanununa eklenen Geçici 39 uncu madde ile;

- 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri ile
- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde,
- 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde,
- 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara,

münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri 31/12/2019 tarihine kadar katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

7103 SAYILI KANUNLA YAPILAN DÜZENLEMELER

İmalat sanayi ile Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılacak yeni makina ve teçhizat alımlarına geçici KDV istisnası getirilmiştir:

Bu kapsamda yapılan teslimler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde; imalat sanayii veya Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyası cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Düzenleme, **Kanunun yayım tarihinden** itibaren geçerli olacaktır.

KDV TASARISI İLE YAPILMASI ÖNGÖRÜLEN (YAPILAN) DÜZENLEMELER

Arsa karşılığı inşaat işleri ile ilgili düzenleme

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 2 ve 27 inci maddelerinde düzenleme yapılarak arsa karşılığı inşaat işlerinde yeni esaslar belirlenmektedir. Buna göre;

- Arsa karşılığı inşaat işlerinde, arsa sahibi tarafından müteahhide yapılan teslim, arsanın tamamı yerine, müteahhide kalacak konut veya iş yerlerine isabet eden arsa payı itibarıyla gerçekleşmiş ve müteahhit tarafından yapılan işlem de arsa payına karşılık, konut veya işyeri teslimi olarak kabul edilecektir.
- Arsa karşılığı inşaat işlerinde, teslim konu olan arsa payı ile konut veya işyerlerinin bedelinin tespitinde, müteahhit tarafından arsa sahibine bırakılan konut veya işyerlerinin Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ikinci sıradaki maliyet bedeli esasına göre belirlenen tutarı esas alınacaktır.

Yürürlük: yayımı tarihinden sonra yapılan teslimlere uygulanmak üzere yayımı

Müzayede mahallinde yapılan satışlara ilişkin düzenleme

KDVK'nun 8 inci maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile müzayede suretiyle yapılan satışlarda, müzayedeyi düzenleyenlerin (icra daireleri, mahkeme satış memurlukları vb.) mükellef olduğu hususuna Kanun lafzında açıkça yer verilmektedir.

(Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi)

Fazla veya yersiz ödenen vergilerin iadesine ilişkin düzenleme

KDVK'nun 8/2 nci maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile fazla veya yersiz ödenen verginin iade edilebilmesi için, alıcı ve satıcı tarafından beyanların düzeltilmesi ve fazla veya yersiz hesaplanan verginin satıcı tarafından alıcıya geri verilmesinin şart olduğu; idare tarafından yapılacak iadenin fazla veya yersiz hesaplanan verginin ilgili tahsil dairesine ödenen kısmı ile sınırlı olacağı hususuna Kanun lafzında yer verilmektedir.

Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi

İktisadi işletmelere ilişkin düzenleme

- KDVK'nun 8/3 üncü maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (g) alt bendinde sayılan Devlet, belediye, dernek ve vakıf gibi doğrudan KDV mükellefi olmayanlar tarafından ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerine ilişkin katma değer vergisi mükellefiyetinin bu kuruluşlar yerine, verginin konusuna giren işlemleri yapan iktisadi işletmeleri adına tesis edilmesi gerektiği hususu ifade edilmektedir.
- Ayrıca Kanuna eklenen Geçici 40 ncı madde ile Kanununun 1/3-g bendinde sayılanların;
 - ✓ Ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri dolayısıyla kendi adlarına tesis ettirilmiş bulunan katma değer vergisi mükellefiyetinin, 31/12/2018 tarihine kadar bunların iktisadi işletmesi veya işletmeleri adına mükellefiyet tesis ettirmek suretiyle kapatılacağı,
 - ✓ Vergiye tabi işlemleri nedeniyle 31/12/2018 tarihine kadar yükledikleri ve indirim yoluyla gideremedikleri vergilerin, mükerrer indirim yol açmamak ve adına mükellefiyet tesis edilen iktisadi işletmelerin faaliyet konuları ile ilgili olmak kaydıyla iktisadi işletme veya işletmeler tarafından indirim konusu yapılabileceği,
 - ✓ Ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikte olmayan teslim ve hizmetleri nedeniyle yükledikleri vergilerin ise indirim konusu yapılamayacağı,

İfade edilmiştir. **Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi**

Grup (Konsolide) KDV mükellefiyetine ilişkin düzenleme

KDVK'nun 8/4 üncü maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Maliye Bakanlığına, kurumlar vergisi mükelleflerinin talebi üzerine, katma değer vergisi beyanlarının birleştirilmesine ilişkin olarak, en az %50 oranında ortağı olunan diğer kurumlar vergisi mükellefleri ile birlikte grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirme konusunda yetki verilmektedir.

Ayrıca aynı maddede yapılması öngörülen başka bir düzenleme ile de Maliye Bakanlığına, Kanununun 1/3-g maddesinde sayılan, kurum ve kuruluşların talebi üzerine, en az %50 oranında ortağı olduğu iktisadi işletmeler için, bunlardan birisi adına grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirme konusunda yetki verilmektedir.

Diğer taraftan, KDVK'nun 44 üncü maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile de Grup katma değer vergisi mükellefiyetinde tarhiyatın muhatabının gruba dahil olanların tamamı müteselsilen sorumlu olmak üzere, nezdinde grup katma değer vergisi mükellefiyeti tesis edilenlerin olacağı belirlenmektedir.

Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi

Gümrüksüz satış mağazalarına yapılacak teslimler KDV'den istisna edilmektedir

KDVK'nun 12/1-a ve b maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan Gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına yapılan teslimler, ihracat teslimi olarak kabul edilmekte ve vergiden istisna edilmektedir.

Ayrıca ÖTV Kanununun 5 inci maddesinde yapılan düzenleme ile Kanuna ekli (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların söz konusu mağazalarda satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına yapılan teslimleri ÖTV'den de istisna edilmiştir.

Yine aynı maddede yapılan düzenleme ile ihraç edilen veya gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına teslim edilen malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi ihracatçıya veya gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına mal teslim edenlere iade edilebilecektir.

Yürürlük: Kanunun yayımı izleyen ikinci aybaşı

Bazı işlemlerin vergiden istisna edilmesine ilişkin düzenlemeler

KDVK'nun 13 üncü maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile daha önce kısmi istisna kapsamında olan bazı işlemler tam istisna kapsamına alınmakta ve bazı işlemler de vergiden istisna edilmektedir. Bu işlemler şunlardır:

Yürürlük: Kanunun yayımı izleyen ikinci aybaşı

- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler, Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler, (13/j)
- Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere münhasıran sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (13/k)

Bazı işlemlerin vergiden istisna edilmesine ilişkin düzenlemeler

- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri, (13/1)

(İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.)

Kanunun 17/4 üncü maddesinde vergiden istisna edilen bazı işlemlere ilişkin düzenlemeler

- **Adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemi KDV'den istisna edilmektedir:**

KDVK'nun 17/4-c maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde sayılan şartları sağlamak kaydıyla adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemleri istisna kapsamına alınmaktadır.

- **Konfeksiyon sektöründeki kırpıntıların teslimi vergiden istisna edilmektedir:**

KDVK'nun 17/4-g maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile konfeksiyon sektöründe ortaya çıkan, aynen veya onarılmak suretiyle kullanılması mümkün olmayan kırpıntıların teslimi vergiden istisna tutulmaktadır

- **Ardiye, depolama ve terminal hizmetlerine ilişkin düzenlemeler:**

Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetlerine ilişkin istisna, Kanunun 17/4-o maddesinden çıkarılmakta ve yeni eklenen (ö) bendinde düzenlenmektedir. Böylece Kanunun 17/4-o maddesinde sadece belirtilen yerlerde vergisiz satış yapılan işyerlerinin ve bu işyerlerine ait depo ve ardiye gibi bağımsız birimlerin kiralanması işlemlerine ilişkin istisna hükmü kalmaktadır.

Yürürlük: Kanunun yayımı izleyen ikinci aybaşı

İkinci el taşıt aracı ve taşınmaz satışları özel matrah şekline dahil edilmektedir

KDVK'nun 23/f maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmaz ticaretiyle iştirak eden mükelleflerce, mükellef olmayanlardan (mükellef olanlardan istisna kapsamında alınanlar dahil) alınarak vafında esaslı değişiklik yapılmaksızın satılan ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların tesliminde özel matrah uygulanması sağlanmaktadır.

Bu işlemlerde matrah, ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların alış bedeli düşüldükten sonra kalan tutar olacaktır.

Yürürlük: Kanunun yayımı izleyen ikinci aybaşı

Vergi indirimi konusunda yapılan düzenlemeler

- **İndirimli orana tabi işlemlerde, işlemin gerçekleştirildiği dönemden sonra ortaya çıkan giderler için ödenen vergiler de iade edilebilecektir:**

Tasarıyla KDVK'nun 29/2 inci maddesinde yapılan düzenleme ile indirimli orana tabi teslim ve hizmetler nedeniyle iade edilecek verginin düzenlendiği bölümde yer alan «teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde» ibaresi kaldırılmak suretiyle, teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminden sonra ortaya çıkan giderler veya yapılan ıskontolar dolayısıyla yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin iade hesabına dahil edilmesine imkan sağlanmıştır. (Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi)

- **İndirim hakkı, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği takvim yılını izleyen yılda da kullanılabilir:**

Tasarıyla KDVK'nun 29/3 üncü maddesinde yapılan düzenleme ile indirim hakkının, vergiyi doğuran olayın vuku bulunduğu takvim yılı yerine vergiyi doğuran olayın vuku bulunduğu takvim yılını takip eden takvim yılı sonuna kadar kullanılabilmesine imkan sağlanmaktadır. (Yürürlük: 01.01.2019)

- **Değersiz alacaklar için hesaplanan vergi indirim konusu yapılabilir:**

Tasarıyla KDVK'nun 29/4 üncü maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen katma değer vergisinin, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde indirim konusu yapılmasına imkan tanınmaktadır. (Yürürlük: 01.01.2019)

Devreden verginin iadesi konusunda yapılan düzenlemeler

Düzenlemeyle, mükellefler tarafından indirim yoluyla giderilemeyen vergilerin iadesi konusunda iki farklı uygulama öngörülmüştür.

- Kanununun 29 uncu maddesinde yapılan düzenlemeyle, 1 Ocak 2019 tarihinden sonra ödenen ve indirim yoluyla giderilemeyen vergilerin iadesi,
- Kanuna eklenen Geçici 39 uncu maddede yapılan düzenlemeyle de 31.12.2018 tarihi itibarıyla indirilemeyen vergilerin iadesi,

Konularında düzenlemeler yapılmıştır.

(Yürürlük: 01.01.2019)

Devreden verginin iadesi konusunda yapılan düzenlemeler

1 Ocak 2019 tarihinden sonra geçerli olacak uygulama:

Yapılması öngörülen düzenleme ile mükelleflerin bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamının hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki farkın iade edilmeyeceği kuralı kaldırılmakta ve her bir vergilendirme dönemine ilişkin oniki ay süreyle indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin, izleyen altı ay içinde mükellef tarafından talep edilmesi şartıyla iade edilebileceği ifade edilmektedir.

- Kanununun 29 uncu maddesine eklenmesi öngörülen (5) numaralı fıkra ile Bakanlar Kuruluna, oniki aylık süreyi sektörlere, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre yirmidört aya kadar uzatabilme, tekrar kanuni seviyesine indirebilme;
- Maliye Bakanlığına;
- ✓ Oniki aylık süreyi sektörler, işletme büyüklükleri ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre üç aya kadar indirme,
- ✓ Belirlenen sürede mükelleflerce indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin iadesini, vergi incelemesiyle veya sektörlere, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre vergi incelemesi dışında belirlenecek diğer yöntemlerle yapma,

hususlarında yetki verilmektedir.

Devreden verginin iadesi konusunda yapılan düzenlemeler

31.12.2018 tarihi itibariyle indirilememiş olan vergiler için yapılacak işlem:

Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 39 uncu maddeye göre; 31/12/2018 tarihi itibarıyla mükellefler tarafından indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi ayrı bir hesapta izlenecek ve 1/1/2019 tarihinden itibaren ödenecek katma değer vergisi ile iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan KDV iadesine mahsup edebilecektir.

Maliye Bakanlığı ayrı bir hesapta izlenen katma değer vergisini;

- Bütçe imkânlarını dikkate almak suretiyle uygun gördüğü zamanlarda,
- Sektörlere, işletme büyüklüklerine, indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre kısmen ya da tamamen iade etmeye,
- Mükellefin vergi dairesine olan borçlarına ve Sosyal Güvenlik Kurumunun 6183 sayılı Kanuna göre takip ettiği alacaklarına, borcun tür, tutar, tahsil kabiliyeti, faaliyetin devam edip etmediğini dikkate alarak mahsup ettirmeye,
- Gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmasına izin vermeye,
- İadeyi vergi incelemesiyle veya sektörlere, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre vergi incelemesi dışında belirlenecek diğer yöntemlerle yapmaya,
- İadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Devreden verginin iadesi konusunda yapılan düzenlemeler

31.12.2018 tarihi itibariyle indirilememiş olan vergiler için yapılacak işlem:

- 31.12.2018 tarihi itibariyle devreden katma değer vergisinin kısmen veya tamamen iadesi uygun görüldüğü takdirde, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde talep edilmeyen vergi, hiçbir suretle indirim ve iade konusu yapılamaz, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamaz.
- Söz konusu verginin iade edilebilmesi için, sonraki döneme devreden katma değer vergisinin ilk ortaya çıktığı dönem dâhil olmak üzere ilgili dönemlere ilişkin defter, belge, kayıt ve benzeri vesikaların, Vergi Usul Kanununda yer alan zamanaşımı süreleriyle sınırlı olmaksızın, yetkili makam ve memurların talebi üzerine ibraz ve incelemeye arz edilmesi şarttır.
- Bu kapsamda yapılacak iadeler, karşılığında ilgili yıl bütçe kanununda Maliye Bakanlığının bütçesinin ilgili tertiplerinde ödenek olması kaydıyla, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenecek kamu bankalarına Hazine Müsteşarlığı tarafından özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç etmek suretiyle de yapılabilir. Bu şekilde yapılacak iade yönteminin usul ve esaslarını belirlemeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanlığı müştereken yetkilidir

İndirilemeyecek KDV konusunda yapılan düzenlemeler

Kısmi istisna kapsamında olan bazı işlemler için ödenen vergiler indirim konusu yapılabilecektir:

KDVK'nun 30/a maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Kanunun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri ile (4) numaralı fıkrasının (ı) ve (ö) bentleri uyarınca katma değer vergisinden istisna edilen işlemler nedeniyle ödenen vergilerin indirimine imkan sağlanmaktadır. (Yürürlük: 01.01.2019) Buna göre;

- Özel okul, üniversite ve yüksekokullar tarafından verilen bedelsiz eğitim ve öğretim hizmetleri,
- Öğrenci yurtları tarafından verilen bedelsiz yurt hizmetleri,
- Kanunların gösterdiği gerek üzerine bedelsiz olarak yapılan mal teslimi ve hizmet ifaları,
- Kanunun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifaları,
- Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi,

İndirilemeyecek KDV konusunda yapılan düzenlemeler

Kısmi istisna kapsamında olan bazı işlemler için ödenen vergiler indirim konusu yapılabilecektir:

- Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukları ile yabancı hayır ve yardım kumullarına, Kanununun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapacakları teslim ve hizmetlere ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler,
- Tescilli taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restorasyon ve restitüsyon projelerine münhasır olmak üzere, bu projelendirmelerden yararlananlara verilen mimarlık hizmetleri ile projelerin uygulanması kapsamında yapılacak teslimler,
- Serbest bölgelerde verilen hizmetler ile serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihrac amaçlı yük taşıma işleri,
- Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri,

nedeniyle yüklenilen katma değer vergisi indirim konusu yapılabilecektir.

İndirilemeyecek KDV konusunda yapılan düzenlemeler

İtfa edilmiş amortismanına tabi kıymetlerin zayi olması ya da istisna kapsamında tesliminde indirim KDV düzeltmesi yapılmayacaktır:

KDVK'nun 30/c maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesine göre Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömürlerini tamamladıktan sonra zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin tamamı ile faydalı ömrünü tamamlamadan zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisinin kullanılan süreye isabet eden kısmının indirimine imkan sağlanmaktadır.

Dolayısıyla tamamen amorti edilmiş bir ATİK nedeniyle ödenen ve indirilen vergiler, söz konusu kıymetin zayi olması ya da istisna kapsamında (örneğin hurda olarak) teslim edilmesi durumunda herhangi bir şekilde düzeltilmeyecektir.

(Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi)

İndirilemeyecek KDV konusunda yapılan düzenlemeler

Yurt içi işlemlerden kaynaklanan örtülü kazanç tutarına isabet eden KDV de indirim konusu yapılabilecektir:

KDVK'nun 30/d maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlara ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisinin yanı sıra Türkiye'deki işlemler nedeniyle satıcıya ödenen ve satıcı tarafından da ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen katma değer vergisinin de indirim konusu yapılabilmesine imkan sağlanmaktadır.

(Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi)

İndirilemeyecek KDV konusunda yapılan düzenlemeler

Değersiz hale gelen alacaklara ilişkin alıcı tarafından ödenmeyen KDV indirim konusu yapılamayacaktır:

KDV Kanununun 30 uncu maddesine eklenen (e) bendi ile Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin alıcı tarafından ödenmeyen katma değer vergisinin indirim konusu yapılamayacağı belirtilmiştir.

(Yürürlük: 01.01.2019)

KDV İadesi konusunda yapılan düzenlemeler

İadelerin talep süresi kısaltılmakta ve iade edilecek verginin hesabı konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir:

KDVK'nun 32 inci maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile iade hakkı doğuran işlemler nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin iadesinin, **işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar** talep edilebileceği belirtilerek iade talebi için süre şartı getirilmektedir.

Ayrıca, imal ettikleri malları bizzat ihraç eden imalatçılara, yüklenilen katma değer vergisi yerine sektörler itibarıyla ihracat bedelinin belli bir oranına kadar iade yaptırabilme hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

(Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi)

KDV İadesi konusunda yapılan düzenlemeler

İadesi gereken KDV üç ay içinde iade edilmezse mükelleflere faiz ödenecektir:

KDVK'nun mülga 60 ıncı maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Katma Değer Vergisi Kanunu uyarınca iadesi gereken verginin, iadeye ilişkin tamamlanması gereken tüm bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde, bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için tecil faizi oranında faiz ödeneceği belirtilmektedir.

(Yürürlük: 01.01.2019)

Yetki

İndirim konusunda Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin kapsamı yeniden belirlenmekte ve Maliye Bakanlığı'na da yetki verilmektedir:

KDVK'nun 36 ıncı maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile indirim konusunda düzenleme yapabilmesi için Bakanlar Kuruluna verilen yetki yeniden belirlenmekte; süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisini gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak yazdırma ve iade hakkı doğuran işlemlerle ilgili iade talebinde bulunulabilecek asgari tutan belirleme hususlarında da Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Ayrıca Maliye Bakanlığını da mükellefiyet süresi, çalışan sayısı, aktif ve özsermaye büyüklüğü, ödenen vergi tutarı, vergisel ödevlerin zamanında yerine getirilip getirilmediği, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde olumsuz rapor ya da tespit bulunup bulunmadığı gibi kriterler esas alınarak mükelleflerin vergisel uyum seviyeleri ve bu uyum seviyelerine göre farklı iade yöntemleri tespit etmeye, iade alacağının mahsup edileceği vergi borçları ile iadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirleme konusunda yetki verilmektedir.

(Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi)

Hasılat esaslı vergilendirme

KDVK'nun mülga 38 inci maddesi yeniden düzenlenerek, belirlenen sektör ve meslek grupları kapsamındaki gelir vergisi mükelleflerince ödenmesi gereken katma değer vergisinin, indirilecek katma değer vergisi ile ilişkilendirilmeksizin, alıcılardan tahsil edilen katma değer vergisi dahil toplam hasılat sektör bazında belirlenen oranın uygulanması suretiyle hesaplanmasına yönelik bir sistem öngörülmektedir.

Buna göre,

- Ticari kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilenler ile
- Mesleki kazancı serbest meslek kazanç defterine göre tespit edilenlerden,
- Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen sektör ve meslek grupları kapsamında yer alanların talep etmesi halinde,

vergiye tabi işlemlerin karşılığını teşkil eden (katma değer vergisi dahil) bedel üzerinden, Kanununun 28 inci maddesi uyarınca belirlenen en yüksek oranı geçmemek üzere, Bakanlar Kurulunca ilgili sektör veya meslek grubu için belirlenen oran uygulanmak suretiyle hesapladıkları katma değer vergisini, indirilecek katma değer vergisi ile ilişkilendirmeksizin beyan ederek öderler.

Hasılat esaslı vergilendirme

- Bu mükellefler, kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla **alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi** ile hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre **beyan ederek ödedikleri katma değer vergisini** kazancın tespitinde **gider veya maliyet**,
- Yaptıkları teslim ve hizmetler dolayısıyla **hesapladıkları katma değer vergisini** ise kazancın tespitinde **gelir** olarak dikkate alacaklardır.

Söz konusu uygulama ihtiyari olup, bu usule geçen mükellefler, iki yıl geçmedikçe bu usulden çıkamazlar.

Bakanlar Kurulu Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinden, yıllık iş hacimleri Vergi Usul Kanununun 178 inci maddesine göre ikinci sınıf tüccarlar için geçerli olan haddin iki katına kadar olanları, hasılat esaslı vergilendirme usulü kapsamına almaya yetkilidir.

(Yürürlük: 01.01.2019)

Diğer düzenlemeler

- İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin vergi ödeme süresi iki ay uzatılabilecektir:

KDVK'nun 46/5 inci maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Maliye Bakanlığına, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin ödemeleri gereken verginin ödeme zamanını, beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar uzatma yetkisi verilmektedir. (Yürürlük: 01.01.2019)

- Teknoloji geliştirme bölgelerinde üretilen oyun yazılımları da KDV'den istisna edilmekte ve bu mükelleflere ödedikleri vergileri indirim konusu yapabilme imkanı verilmektedir:

KDVK'nun Geçici 20 nci maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Teknoloji geliştirme bölgesinde ve ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunanların bu bölgelerde ürettikleri oyun yazılımları da istisna kapsamına dahil edilmektedir. Ayrıca madde kapsamında katma değer vergisinden istisna edilen işlemler nedeniyle yüklenilen vergilerin indirimine imkan tanınmaktadır. (Yürürlük: 01.01.2019)

Diğer düzenlemeler

- **KDV iadesi incelemeleri için Vergi Denetim Kurulu bünyesinde ayrı grup başkanlığı kurulmakta ve KDV iade incelemelerinin üç ayda bitirilmesi gerekmektedir:**

VUK'nun 140/6 ncı maddesinde yapılması öngörülen düzenlemeyle, katma değer vergisi iade incelemeleri için üç aylık inceleme süresi belirlenmekte ve bu sürenin iki ay uzatılabileceği ifade edilmektedir.

(Yürürlük: 01.01.2019 tarihinden sonraki vergilendirme dönemlerine ilişkin yapılacak incelemelerde uygulanmak üzere 1/1/2019)

Ayrıca 178 sayılı KHK'nin 20 nci maddesinde yapılması öngörülen düzenlemeyle de Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde münhasıran katma değer vergisine ilişkin iade incelemeleri yapmak üzere Katma Değer Vergisi İade İncelemeleri Grup Başkanlığı ihdas edilmektedir. (Yürürlük: Kanunun yayımı tarihi)

SMMM'lere KDV İadesi Raporu Düzenleme Yetkisi

3568 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen 8/A maddesi ile serbest muhasebeci mali müşavirlere KDV iadesi raporu düzenletebilme konusunda Maliye Bakanlığı'na yetki verilmektedir. Buna göre Maliye Bakanlığı ;

- 3568 sayılı Kanun kapsamında yetki almış serbest muhasebeci mali müşavirlere, beyannamelerini imzaladıkları dönem ve mükelleflerle sınırlı olmak kaydıyla, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamında yapılacak iadeye dayanak teşkil edecek rapor düzenlettirmeye,
- Bu kapsamda rapor düzenleyecek serbest muhasebeci mali müşavirlerde aranacak nitelik ve şartları tespite,
- Rapor düzenlenebilecek iade türlerini ve azami iade tutarlarını tespite,
- Rapor düzenleme yetkisini, belirleyeceği usul ve esaslara göre yapılan eğitimlere katılma ve başarılı olma şartına bağlamaya ve
- Uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

SMMM'lere KDV İadesi Raporu Düzenleme Yetkisi

Serbest muhasebeci mali müşavirler, iadeye ilişkin düzenledikleri raporların doğru olmasından sorumludurlar. Düzenledikleri raporun doğru olmaması halinde, rapor kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.

Öte yandan VUK'nun defter, belge ve diğer kayıtların ibraz mecburiyeti hakkındaki 256 ncı maddesinde yapılan düzenleme ile de 3568 sayılı Kanununun 8/A maddesi uyarınca düzenlenecek katma değer vergisi iadesine dayanak teşkil eden rapora konu hesap ve işlemlerin doğrulanması amacıyla serbest muhasebeci mali müşavirler tarafından yapılacak defter belge ibrazı taleplerinin de mükellefler ve diğer ilgililer tarafından karşılanması gerekmektedir.

(Yürürlük: 01.01.2019)